

VIKINGAVÄGEN RÖSARING

VIKINGATIDA VÄG. Den norra änden av den 540 meter långa vikingavägen i Rösaring utanför Bro i Uppland.

I flera hundra år besöktes Rösaring av arkeologer och historiker.

Först 1979 upptäckte några barn en 540 meter lång vikingatida processionsväg.

Den här vägen är en av Sveriges märkligaste lämningar från vikingatiden. Den mer än halvkilometer långa vägen går längs toppen av en åsrygg i nästan exakt nordlig-sydlig riktning. Längst i söder försvinner vägen in under en 20 meter stor gravhög varifrån man har en fantastisk utsikt över Mälaren.

Platsen Rösaring har troligen fått sitt namn från den labyrint som ligger här på södra delen

av grusåsen. Här finns också flera gravrösen och gravhögar som alla är kända sedan 1600-talet. Under åren har tusentals besökare vandrat längs åsen fram till labyrinten. Ändå var det inte förrän år 1979 som den här sensationella processionsvägen upptäcktes av en familj på picknick.

Sedan vägen upptäcktes har den undersökts flera gånger av arkeologer. Utgrävningarna har visat att vägen byggdes genom att man markerade dess sträckning med två rader av kullerstenar, mellanrummet fylldes sedan med sand som togs från sidorna av vägen. Till slut lade man på ett lager lera, eftersom det inte finns naturlig lera här på åsen så måste den ha fraktats flera kilometer.

Vägen är mellan 3,3 och 3,6 meter bred och syns i dag tydligt eftersom man avverkat träden

som dolde den tills bara några år sen. Många av de små stenarna som markerar vägrenen syns också rätt tydligt.

I norra änden av vägen finns grunden till ett litet hus. Här kan man ha förvarat liket av den døde vikingen innan han fördes med någon form av vagn längs den 500 meter långa vägen till sin grav.

Tack vare kol 14-prover vet man att vägen byggdes omkring år 815 men det går inte att veta om den byggts för användning vid ett enda tillfälle eller om den varit i bruk under hundratals år.

I dag är Rösaring en populär plats för utflykter och under midsommar händer det ofta att det hålls bröllop här.

Mikael Jägerbrand
mikael@fornguiden.se

FORNGUIDEN.SE VIKINGAVÄGEN RÖSARING, BRO

Så hittar du hit

Rösaring ligger ca 35 km nordväst om Stockholm. Ta E18 till avfart 148 i Bro. Ta väg 269 söderut och följ skyltning mot Lindormsnäs tills du kommer till Låssa, kör vidare ca en 1 km efter Låssa kyrka. Från parkeringen är det ca 700 meters promenad till norra änden av processionsvägen.

Fakta

Fornminne nr: RAÄ 85, Låssa.
Längd: 540 meter.
GPS parkering: N 59° 30.969'
E 17° 33.117'
GPS norr: N 59° 30.742'
E 17° 32.796'

Historik

ca 815

Vägen byggs med stenar och grus från åsen och lera som transporteras flera kilometer.

1672

Labyrinten beskrivs i "Rannsakningarna efter antikviteter" som en "tröyborg av Steen lagdt till 15 warf". Förr i tiden kallade man labyrinter för trojaborgar.

1717

Prästen Johannes Arenius rapporterar att traktens ungdomar regelbundet träffas och leker i labyrinten.

1979

En familj är på åsen och barnen hittar stenraderna som utgör vägens kanter.

1981

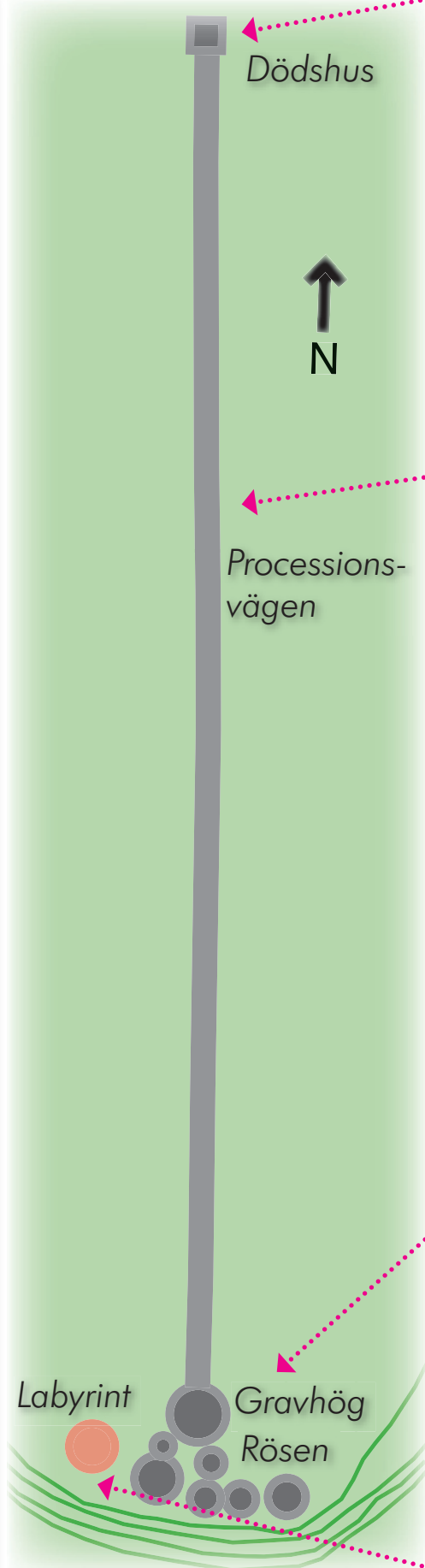
Arkeologer kartlägger hela vägen och gör också mindre utgrävningar.

1982

Dödshuset i norra änden av vägen undersöks.

1996

Stockholms länsmuseum startar ett forskningsprojekt för att ta reda på mer om Rösaring. År 2000 presenterades resultaten i en rapport.

DÖDSHUS. Vid norra änden av vägen finns resterna av en rektangulär byggnad från vikingatiden. I dag finns bara stenarna kvar från den 4,8 m x 6,4 m stora grunden men vid en utgrävning 1982 hittade arkeologerna också stolphål. Huset kan ha använts för förvaring av den döde innan han fördes till gravfältet i söder.

VÄGKANTEN.

Längs hela den 540 meter långa processionsvägen är vägkanterna markerade med två rader av stenar som syns tydligt på vissa ställen. Vägbanan byggdes upp med sand som hämtades från västra sidan av vägen, där finns nu ett två meter brett dike. På östra sidan av vägen finns flera hundra meterstora gropar vars syfte fortfarande är ett mysterium för forskarna. Vissa tror att det kan vara stolphål.

GRAVFÄLT. Processionsvägen slutar i söder i en 22 meter hög gravhög som byggts ovanpå vägen och alltså är yngre. Här finns ett litet gravfält med två stenrösen som är 12 och 16 meter stora, en stor 14 meter stor hög och fyra stensättningar som varierar i storlek från 2 till 22 meter i diameter.

LABYRINT.

Det är labyrinten som gett namn åt Rösaring och det kan också vara det äldsta monumentet här. Labyrinten är 17 meter i diameter och består av 15 ringar som byggs av 1-5 decimeter stora stenar. Den är känd sen 1600-talet då den användes av ungdomar för årliga lekar.

NY BOK: Sveriges 33 bästa vikingasevärdheter

www.virvelvind-forlag.se

